

Barna MENTANARSÍÐAN

Beinta Johannessen

Tuær feskar føroyskar barnabøkur

Tað er ikki á hvørjum degi, at upprunaføroyskar barna- og ungdómsbøkur koma út. Í fjør komu fyra barnabøkur út, men ongin ungdómsbók. Higartil í ár eru trýggjar barnabøkur og ein ungdómsbók komnar út, og fleiri eru á veg, harímillum eitt føroyskt ævintýrasavn, so nógu er at gleða seg til. Í lètuni kunnu vit frøast um tvær spildurnýggjar barnabøkur, sum Elin á Rógvi og Ingun Christensen hava skrivað

Og mamma!

Tekningar:
Marjun Reginsdóttir

Elin á Rógvi hevur skrivað bókina um hanan Morgunfríða. Men Morgunfríði er ikki nakar vanligur hani...

Elin á Rógvi er ein dama við nógvum talentum. Í lètuni starvast hon í Kringvarpi Føroya, har hon fyri tað mesta ger sendingar til Barnaúttvarpið. Eisini hevur hon fingist nógv við sjónleik – serliga til børn og ung – og hevur roynt seg bæði sum leikari, leikstjóri og leikritahøvundur, seinast við leikunum Sangur í mjørka.

Men er Elin ein barnahøvundur burturav?

– Mær dámar best at skriva til børn og ung, men tað goymir seg kortini okkurt í telduni til vaksni. Men 90 prosent av tí, eg skrivi, er til børn ella ung. Tó vil eg siga, at eg leggi meg ofta eftir, at okkurt er til tey vaksnu eisini, sjálvt í eini barnabók sum *Og mamma*. Men tað er ikki nakað, sum skal órógva børnini, bara eitt eyka lag, sum tú skalt vera eitt sindur eldri fyri at skilja.

Hugskotið at skriva um hanan Morgunfríða fekk Elin dagin, hon var barnagenta.

– Mær dámar væl at skriva um djór, men akkurát hesin hanin bankaði upp á hurðina, tá eg var barnagenta hjá tveimum kúllum, sum ætlaðu sær at klandrast, men tað kanst tú ikki, tá ein hani banker uppá. Tann hanin, sum bankaði uppá tann dagin, líkist kanska ikki so nógv honum í bókini, men tað var tí, at eg kendi hann ikki so væl tá. Síðani hevur hann vitjað meg fleiri ferðir og fór ikki heim aftur fyrr enn søgan var send til Bókadeildina. So helt eg at tað var friður! Men nei! Nú bankar hann aftur.

GOTT VIÐ SKEMTI

At søgurnar skulu vera stuttligar er ikki nøkur treyt fyri Elina, men sum hon sjálv sigur, so er onki betri enn, tá ið eitt barn flennir. Tey flenna bara, tá tey halda okkurt vera stuttligt, og lívið er ofta strævið, eisini hjá børnum, so tað er eisini týðningarmikið at hava tað stuttligt. So minst til: tann lótan, sum er góð, er góð!

– Men alt tað eg skrivi, er ikki stuttligt. Tað týðningarmesta hjá mær er at taka børnini seriøst. At tey, teirra lív og trupulleikar, eru verulig og týðningarmikil. Men *Og mamma* er

heldur stuttlig, haldi eg, men soleiðis kom hon bara til mín.

SKULDI VERIÐ EIN TEKNIFILMUR

Elin ynskti at fáa ungu og evnaríku Marjuna Reginsdóttur at myndprýða bókina hjá sær, tí henni dámar so sera væl Marjuna Reginsdóttur og hennar stuttligu striku.

– Hon hevur tann eginleikan sum teknari, at hvør tekning hjá henni er ein søga í sær sjálvum. Tú sært, at figurarnir hava eitt forhold til hvønn annan, at tey hugsa eitthvørt. Tí ynskti eg mær, at Marjun teknaði til Og mamma.

Helst hevði Elin viljað, at Marjun teknaði teknifilmin »Og mamma«, tí í hennara høvdi er søgan sum ein teknifilmur.

– Eg haldi, at bókina skuldi verið størri og havt nógv fleiri tekningar, men tað er ikki eg, sum avgerði so-vorðið. Men søgan skal eisini kunna sigast uttan tekningar, og eg havi testað tað upp á nøkur børn, og eg haldi, søgan heldur eisini uttan myndir.

LESUR IKKI BARNABØKUR, TÁ IÐ HON SKRIVAR

Elin elskar at lesa. Mest lesur hon barna- og ungdómsbøkur, men ikki tá ið hon skrivur. Tá er lesur hon »vaksnamannabøkur«, ofta nýggjar norðurlandskar bøkur. Spurd um at velja sína yndisbók, svarar hon avgjørd:

– Tað kann man ikki velja! Eg meini tað!

Elin á Rógvi
Og mamma
40 bls./innbundin
Prísur: 135 kr.

Stuttligu, tekni-søgulíknandi myndirnar hjá ungu og evnaríku Marjuni Reginsdóttur stuðla væl upp undir søguna um hanan Morgunfríða

Rani – ein nýggj byrjan

Í nýggju barnabók síni um 11 ára gamla drongin Rana lýsir Ingun Christensen eina støðu, sum alt fleiri børn uppliva

Mamma og pápi Rana eru skild, og tí má Rani flyta út á bygd at búgva saman við mammu síni og systri.

Men nýggja byrjanin er alt annað enn lótt. Rana leingist eftir pápanum, og í skúlanum verður hann happaður og hildin uttanfyri, tí hann roynir at verja tey veiku í flokkinum. Ikki fyrr enn Rani sigur mammuni frá trupulleikum sínum, kemur vend í, og saman við flokslæranum fáa tey broytt støðuna til tað betra. Men longsulin hjá Rana eftir heimbynum og pápanum er ikki lættur at taka burtur.

GJØRDI SÍNA FYRSTU YRKING SUM 12 ÁRA GOMUL

Áhugin hjá Ingun at skriva hevur altíð verið har og tað sæst aftur í bæði útbúgving hennara og í dagliga arbeiðinum, sum fevnir um nógv skrivligt arbeiði, hóast tað er meira innan tað fakliga. Ingun er útbúgvinn korrespondentur og hesi mongu seinastu árin hevur hon arbeitt sum korrespondentur, skrivari og týðari burturav.

– Sum barn og ung dámdi mær sera væl at lesa og skriva. Eg gjørdi mína fyrstu yrking sum tólv ára gomul og setti lag til. Men tað er ikki fyrr enn hesi seinastu árin, at eg av álvara eri farin í gongd við at skriva. Mær dámar ótrúliga væl at sameina hugflog og orðaspæl í kreativari skriving.

ENDAMÁLID ER AT FORTELJA EINA GÓÐA SØGU

Ingun dámar væl at skriva bæði ævintýr og eisini meira samtyðarkendar søgur sum eitt nú søguna um Rana. Fyri hana er tað ikki nakar ávisur málbólkur, sum er meira áhugaverdur at skriva til enn annar.

– Tað, sum er týðningarmikið er, at mann hevur eina søgu at fortelja. Higartil havi eg bert givið barnasøgur út, men kanska kemur okkurt seinni til tey størru.

Søgan um Rana byrjaði fyrst sum eitt hugskot, spröttin úr ymsum, sum Ingun hevur upplivað, hoyrt og sæð.

– Eg bygdi síðani víðari upp á hug-

Perma:
Herdis Jakobsen

skotið, og tað kom ein søga burturúr. Tá ið eg fari undir at skriva, hugsi eg ikki um, at nú skal søgan hava ein ávisan boðskap ella endamál – tað er at avmarka seg sjálván. Fyri meg er endamálið altíð at royna at fortelja eina góða søgu – ein, sum kann siga lesaranum nakað og geva eitt gott lesiupplivilsi. Tað er tann góða søgan, sum telur.

VÍÐKAR UM SJÓNARRINGIN

Ingun heldur at tað hevur stóran týðning at lesa upprunaføroyskar samtyðarsøgur á tann hátt, at vit sum børn, ung ella vaksni kenna okkum aftur í tí, sum verður skrivað.

– Tað hevur eisini nakað við okkara mentan og samleika at gera. Vit kunnu ikki heilt á sama hátt identifisera okkum í bókum úr øðrum londum, har mentanin og onnur víðurskipti ofta eru øðrvísi enn her hjá okkum. Men tá tað er sagt, haldi eg eisini, at tað er týðningarmikið at lesa útlendskar bøkur, tað víðkar sjónarringin.

Ingun vil ikki avdúka, hvat hon arbeidir við í lètuni, men sigur, at tað sleppa vit at síggja, um tað verður givið út. So er bara at bíða í spenningi.

Ingun Christensen
Rani – ein nýggj byrjan
80 bls. /heft
Prísur: 130 kr.